

Työsuojeluvaltuutettujen ajankäytöstä sopiminen - oikaisuvaatimus

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto 20.11.2023 § 48

Työsuojeluvaltuutetun tehtävänä on oma-aloitteisesti perehtyä ja osaltaan kiinnittää edustamiensa työntekijöiden huomiota työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyviin työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin. Työsuojeluvaltuutetun tulee myös perehtyä työsuojelusäännöksiin. Työsuojeluvaltuutettu osallistuu työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asiantuntijoiden tutkimuksiin, mikäli tarkastaja tai tutkimuksen tekijä katsoo osallistumisen tarpeelliseksi.

Työsuojeluvaltuutettujen ajankäytöstä on ohjeistus KT:n yleiskirjeessä 32/2011 liitteineen sekä soveltamisohje KT:n yleiskirjeessä 3/2013 "Työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvausta koskevan sopimuksen soveltaminen". KT on julkaissut 8.11.2022 yleiskirjeen 24/2022 "Kunta- ja hyvinvointialan työsuojelun yhteistoimintaa ja työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevat työ- ja virkaehtosopimukset sekä työryhmä hyvinvointialueiden henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseen". Uusia työsuojelun yhteistoimintaa sekä työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevia työ- ja virkaehtosopimuksia sovelletaan 1.1.2023 lähtien. Uusissa määräyksissä ei ole sellaisia muutoksia, jotka aiheuttaisivat tarvetta muuttaa nykyisiä käytäntöjämme ja periaatteita, jotka on sovittu työsuojelukaudelle 2022-2025.

Työsuojeluorganisaatio kaudelle 2022-2025 rakennettu työpaikkakohtaisesti ja työsuojeluvaltuutetut on valittu edustamaan omia työpaikkojaan. Niinpä ajankäyttöäkin on luontaista katsoa työpaikkoihin kuuluvan henkilöstön määrän pohjalta.

Työsuojelutehtäviin käytettävän tuntimäärän laskennassa käytetään henkilöstömäärän lisäksi kerrointa väliltä 0,12 – 0,22. Tohmajärvellä on perinteisesti käytetty kerrointa 0,12, kunnes toimikaudelle 2018-2021 kerroin nostettiin luvuksi 0,16 perustuen kaudelle tiedossa olleisiin isoihin uudistuksiin (Tikkalan päiväkotia, sivistyskeskus Ahjo, yhtenäiskouluun siirtyminen) niihin liittyvine tilajärjestelyineen yms. Samalla kertomella 0,16 jatkettiin myös uudelle kaudelle 2022 ja sen jälkeen lomituspalvelun laajentuminen 1.1.2023 alkaen koko Pohjois-Karjalan kattavaksi huomioitiin työsuojeluorganisaation kasvattamisella lomituksen omalla työsuojeluvaltuutetulla ja työsuojelupäälliköllä.

Kerroin on työsuojeluvaltuutettukohtainen eli työpaikkakohtaisesti olisi mahdollisuus määrittää eri työpaikoille erilaisia kertoimia. Meillä on käytetty kaikilla samaa kerrointa juontuen menneisyydestä, jolloin kaikki työsuojeluvaltuutetut olivat koko henkilöstön työsuojeluvaltuutettuja. Nytkin työsuojeluvaltuutetut toimivat toistensa varahenkilöinä ja ovat tarvittaessa koko henkilöstön käytettävissä.

Sopimusten mukaan työsuojelutehtäviin annettavasta työajasta sovitaan esihenkilön kanssa etukäteen ja tehtäviin käytetystä ajasta on pidettävä kirjaa ja raportoitava vuosittain työsuojelutoimikunnalle. Nyt käytössä on TYRY:n excel-pohjainen työsuojeluvaltuutetun ajankäytön seurantatyökalu. Ellei ajankäytölle työsuojeluasioihin ole tarvetta, aika käytetään normaaleihin työtehtäviin.

Työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttö vuodelle 2024 on laskettu seuraavaan taulukkoon 11/2023 tarkistetuilla henkilömäärillä ja käyttäen kerrointa 0,12

Työpaikka	Työpaikkaan kuuluva henkilöstö	TSV	Ajankäyttö/4 vko
AHJO	Maiju Lassilan koulu (50) kirjasto (2) + kansalaisopisto musiikkiopisto (45) Tikkalan koulu (2) liikunta- ja nuorisotoimi (5)	Risto Talonen	104 x 0,12 = 12,48 = 3,12 h/vko
TEKNINEN	tekninen toimi (12) työllistetyt (6)	Antti Näätänen	18 x 0,12 = 2,16
VARHAISKASVATUS	Käenpesän päiväkot Tikkalan päiväkot perhepäivähoitajat	Meeri Rautiainen	35 x 0,12 = 4,20
HALLINTO ESIHENKILÖT	hallintohenkilöstö kaikilta toimialoilta (23) esihenkilöasemassa olevat (22)	Sami Purmonen	45 x 0,12 = 5,40 = 1,35 h/vko
LOMITUS	maatalouslomittajat (91)	Hannu Hämäläinen	91 x 0,12 = 10,92

yhteensä

293 hlö

35,16 h

Opettajajäsenten pelu-lomakkeen viikkotunneiksi muodostuu tsv Risto Taloselle 3,12 (104 x 0,12 :4) ja tsv Sami Purmoselle 1,35 (45 x 0,12 : 4).

Asian valmistelija

hallintopäällikkö Heidi Pitkänen, heidi.pitkanen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4002

henkilöstösihteeri Arja Kuosmanen, arja.kuosmanen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4015

Esittelijä

hallintopäällikkö Heidi Pitkänen, heidi.pitkanen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4002

Päätösehdotus

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto vahvistaa työsuojeluvaltuutettujen ajankäytön työsuojeluasioihin vuodeksi 2024 seuraavasti:

tsv Risto Talonen (AHJO) 12,48 h / 4 vko

tsv Antti Näätänen (TEKNINEN) 2,16 h / 4 vko

tsv Meeri Rautiainen (VARHAISKASVATUS) 4,20 h / 4 vko

tsv Sami Purmonen (HALLINTO, ESIHENKILÖT) 5,40 h / 4 vko

tsv Hannu Hämäläinen (LOMITUS) 10,92 h / 4 vko

Keskustelun aikana **esittelijä muutti päätösehdotusta** lomituksen osalta niin, että lomituksen työsuojeluvaltuutetun ajankäyttö lasketaan kertoimella 0,16. Tsv Hannu Hämäläisen ajankäytöksi tulee 91 x 0,16 = 14,56 h/4 vkoa.

Päätös

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto päätti vahvistaa työsuojeluvaltuutettujen ajankäytön työsuojeluasioihin vuodeksi 2024 seuraavasti:

tsv Risto Talonen (AHJO) 12,48 h / 4 vko
tsv Antti Näätänen (TEKNINEN) 2,16 h / 4 vko
tsv Meeri Rautiainen (VARHAISKASVATUS) 4,20 h / 4 vko
tsv Sami Purmonen (HALLINTO, ESIHENKILÖT) 5,40 h / 4 vko
tsv Hannu Hämäläinen (LOMITUS) 14,56 h / 4 vko

Lomituspalvelujohtaja Salla Heinonen ja työsuojeluvaltuutettu Hannu Hämäläinen päätettiin kutsua seuraavaan kokoukseen kuultaviksi lomituksen työsuojeluasiassa.

Kunnanhallitus 08.01.2024 § 3
39/01.04.01.01/2022 Työsuojelutoiminta 2022-2025

Työsuojeluvaltuutettu Hannu Hämäläinen on tehnyt kunnanhallitukselle oikaisuvaatimuksen henkilöstöjaoston kokouksessaan 20.11.2023 § 48 tekemään työsuojeluvaltuutettujen ajankäyttöä koskevaan päätökseen. Pöytäkirja on julkaistu 27.11.2023 ja oikaisuvaatimus on tullut säädetyssä ajassa 4.12.2023.

Oikaisuvaatimus on seuraava:

”Haen oikaisua henkilöstöjaoston työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöön. Sain liitosta ohjeen, että lomitus luokitellaan erityisenvaaralliseksi työksi, minkä vuoksi ajankäytön kertoimena pitää käyttää maksimia eli 0,22 ja henkilömäärässä tulee huomioida myös tuntipalkkaiset huomioitava myös koko maakunnan käsittävä toimialue ja noin 500 työkohdetta. Käsittääkseni ajankäyttö vahvistetaan koko kaudelle 2025 saakka eikä muuteta vuosittain.”

Työsuojelutehtäviin käytettävän tuntimäärän laskennassa käytetään henkilöstömäärän lisäksi kerrointa väliltä 0,12 – 0,22. Tohmajärvellä on perinteisesti käytetty kerrointa 0,12, kunnes toimikaudelle 2018-2021 kerroin nostettiin luvuksi 0,16 perustuen kaudelle tiedossa olleisiin isoihin uudistuksiin (Tikkalan päiväkotia, sivistyskeskus Ahjo, yhtenäiskouluun siirtyminen) niihin liittyvine tilajärjestelyineen yms. Tässä kohtaa ajankäyttöä sovittiin myös kohdennettavan silloisille 5 uudelle varavaltuutetulle (2h/kk/hlö). Samalla kertomella 0,16 jatkettiin myös uudelle kaudelle 2022 – 2025, kun yhtenäiskouluun siirtyminen oli kesken ja lomituksen yhdistymisprojekti alkamassa. Sen jälkeen lomituspalvelun laajentuminen 1.1.2023 alkaen koko Pohjois-Karjalan kattavaksi huomioitiin työsuojeluorganisaation kasvattamisella lomituksen omalla työsuojeluvaltuutetulla ja työsuojelupäälliköllä. Nyt nuo menneiden vuosien isot muutosprosessit on saatu maaliin eikä tarvetta suurempaan työsuojelun ajankäyttöön ole.

Työsuojeluvaltuutetun ajankäytöstä on ohjeistusta sekä työsuojelun valvontalaissa §34 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060044#O2L5P34> että työsuojeluvaltuutetun ajankäyttöä ja ansionmenetyksen korvaamista koskevassa työ- ja virkaehtosopimuksessa, jota sovelletaan 1.1.2023 alkaen <https://www.kt.fi/henkilostojohtaminen/suositukset/tyosuojeluvaltuutetun-ajankayton-ja-ansionmenetyksen-korvaaminen-kunta-ja-hyvinvointialalla>.

Työsuojeluvaltuutetun tehtävien hoitamista varten tarvittavaa aikaa sovittaessa on otettava huomioon:

- edustettavana olevien työntekijöiden lukumäärä
- työpaikan alueellinen laajuus
- työskentelypaikkojen lukumäärä ja niissä suoritettavan työn luonne
- töiden järjestelystä johtuvat työsuojeluvaltuutetun tehtävien määrään vaikuttavat tekijät sekä

- muut työntekijöiden turvallisuuteen ja fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen vaikuttavat työturvallisuuslaissa tarkoitetut haitta-, vaara- ja kuormitustekijät.

Edellämainittuihin tekijöihin nojaten ajankäyttökerroin voi olla erilainen eri työsuojeluvaltuutetuilla. Korkeinta kerrointa 0,22 käytetään lähinnä palo- ja pelastustoimen sekä sairaanhoidon EA-tehtävissä. Lomitus ei ole siinä riskiluokassa olevaa työtä, mutta esimerkiksi työtapaturmatilastojen nojalla selkeästi kunnan riskialttein toimiala. Yllämainitut olosuhdetekijät huomioiden on perusteltua, että lomituksen kerroin olisi muita aloja suurempi, kuten henkilöstöjaoston päätöksen mukaan onkin.

Työsuojeluvaltuutetun toimialueesta, muusta toiminnallisesta tai tarkoituksenmukaisesta kokonaisuudesta ja ajankäytöstä sovitaan paikallisesti työsuojeluorganisaation nelivuotiskaudeksi kerrallaan. Organisaation tai toiminnan muuttuessa työsuojelun yhteistoimintaorganisaatio saatetaan vastaamaan muuttunutta tilannetta. (KT Yleiskirjeen 24/2022 liite2, §2) Muutokset työsuojelun yhteistoimintaorganisaatioon kesken toimikautta perustuvat siis organisaation ja toiminnan muutoksiin.

Ajankäyttökertoimen ja edustettavan henkilöstön määrän mukaan lasketaan työsuojeluvaltuutetulle ns. säännöllinen kiinteä vapautus. Sen lisäksi tulee erityistarpeeseen perustuva määräaikainen vapautus mahdollisissa ennakoimattomissa tilanteissa. Tätä määräaikaista vapautusta voidaan hyödyntää loppukaudella, mikäli tarvetta suuremmalle ajankäytölle ilmenee.

Mikäli työsuojeluvaltuutetun toimialue on tavanomaista laajempi esimerkiksi toimipisteiden sijaitessa etäällä toisistaan, toimipisteiden väliseen matkustamiseen kuluva aikaa ei lueta mukaan työsuojeluvaltuutetulle määriteltävään vapautusaikaan. Matka-aika katsotaan tässä tapauksessa tavanomaiseksi työtehtäväksi ja matkustamisesta aiheutuvat kustannukset korvataan kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvausta koskevan liitteen 16 mukaisesti.

Henkilöstömäärien laskennassa tulee huomioida myös määräaikainen henkilöstö. Tässä on oikaisutarve kaikkien työsuojeluvaltuutettujen kohdalla. Periaatteessa henkilöstömääränä käytetään koko työsuojelukaudella samaa määrää, mutta organisaatiomuutoksesta johtuen määrä oikaistaan vastaamaan muuttunutta tilannetta. Näinollen laskennassa käytettävät henkilömäärät otetaan otantana tilanteesta 1.1.2023 (uuden organisaation alkamisajankohta, lomittajat lisääntyneet, ruoka- ja siivouspalvelu loppunut) sisällyttäen lukumääriin myös lyhytaikaiset palvelussuhteet.

Työsuojeluvaltuutettu edustaa työpaikan työntekijöitä käsiteltäessä valvontalain 26 §:ssä tarkoitettuja asioita <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060044#O2L5P26> yhteistoiminnassa työnantajan kanssa ja suhteessa työsuojeluviranomaisiin. Tämän lisäksi työsuojeluvaltuutetun tehtävänä on oma-aloitteisesti perehtyä työpaikkansa työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyviin työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttaviin asioihin sekä työsuojelusäännöksiin. Samoin hänen tulee osallistua työsuojelua koskeviin tarkastuksiin ja asiantuntijan tutkimuksiin, jos tämä tai työsuojeluviranomainen katsoo tutkimukseen osallistumisen tarpeelliseksi. Työsuojeluvaltuutetun tulee myös osaltaan kiinnittää edustamiensa työntekijöiden huomiota työn turvallisuutta ja terveellisyttä edistäviin seikkoihin.

Työsuojeluvaltuutetun tulee esittää vuosittain työsuojeluryhmälle selvitys siitä, mihin tehtäväkokonaisuuksiin varattu aika on käytetty.

Seuraavaan taulukkoon on laskettu työsuojeluvaltuutettujen ns. säännöllinen kiinteä vapautus lyhytaikaiset työntekijät sisältävillä henkilöstömäärillä. Tämä vahvistetaan työsuojeluvaltuutettujen ajankäytöksi 1.1.2024 alkaen

Työpaikka	Työpaikkaan kuuluva henkilöstö	TSV	Ajankäyttö/4 vko
AHJO	Maiju Lassilan koulu (55) kirjasto (2) + kansalaisopisto (21) musiikkiopisto (40) Tikkalan koulu (4) liikunta- ja nuorisotoimi (8) yht.130	Risto Talonen	130 x 0,12 = 15,6 = 3,9 h/vko
TEKNINEN	tekninen toimi (12) työllistetyt (6) yht. 18	Antti Näätänen	18 x 0,12 = 2,16
VARHAISKASVATUS	Käenpesän päiväkoti (21) Tikkalan päiväkoti (9) perhepäivähoitajat (7) yht. 37	Meeri Rautiainen	37 x 0,12 = 4,44
HALLINTO ESIHENKILÖT	hallintohenkilöstö kaikilta toimialoilta (23) esihenkilöasemassa olevat (22) yht. 45	Sami Purmonen	45 x 0,12 = 5,40 = 1,35 h/vko
LOMITUS	maatalouslomittajat (116)	Hannu Hämäläinen	116 x 0,16 = 18,56
yhteensä	346 hlö		46,16 h

Oikaisuvaatimuksen pohjalta sekä asiaa selviteltäessä esiin tulleiden virheellisyyksien korjaamiseksi itseoikaisuna esitetään kunnanhallitukselle seuraava päätösehdotus:

Henkilöstösihteeri Arja Kuosmanen on kutsuttu kokoukseen asiantuntijana kuultavaksi tämän asian osalta.

Asian valmistelija

henkilöstösihteeri Arja Kuosmanen, 040 1054015, arja.kuosmanen@tohmajarvi.fi
hallintopäällikkö Heidi Pitkanen, 040 1054002, heidi.pitkanen@tohmajarvi.fi

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko Löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4001

Päätösehdotus

- 1) Kunnanhallitus yhtyy Hämäläisen vaatimukseen, että ajankäytön laskennassa henkilöstömäärään tulee sisällyttää myös lyhytaikaiset työntekijät. Tässä on asian valmistelussa tapahtunut selkeä virhe kaikkien työsuojeluvaltuutettujen osalta. Kumotaan HeJan 20.11.2023 § 48 henkilöstölukumäärän osalta ja korjataan se viranomaisen itseoikaisuna kaikille työsuojeluvaltuutetuille yllä olevan taulukon mukaisesti.
- 2) Kunnanhallitus hylkää Hämäläisen vaatimuksen kertoimesta. Kunnanhallitus ei pidä perusteltuna korottaa lomituspalvelun osalta ajankäytön kerrointa 0,22:een vaan säilyttää sen henkilöstöjaoston päätöksen mukaisena 0,16:na.

Merkitään, että henkilöstösihteeri Arja Kuosmanen oli läsnä kokouksessa asiantuntijana kuultavana tämän asian keskustelun aikana klo 15:11 – 15:33.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
